

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om erstatning etter kansellering på grunn av "birdstrike".

Dato

28.04.2022

Saksnummer

2021-01955

Tjenesteytere

SAS

Klager har i det vesentlige anført

Klager og hans reisefølge, totalt 4 personer, hadde billetter med SAS og skulle reise fra Molde via Oslo til Kristiansand den 19. september 2021. Avgangen fra Oslo til Kristiansand med SK 223 ble kansellert. Klager mottok en sms fra SAS 2 timer og 50 minutter før avgangen med SK223 som skulle være kl. 22.30 med følgende melding: "Due to earlier disruptions SK 223 has been cancelled". Passasjerene ble omrutet med buss og ankom Kristiansand med en forsinkelse på 3 timer og 45 minutter.

I sin klage til SAS i etter reisen fikk klager til svar at avgangen ble kansellert som følge kollisjon med fugl og at SK 223 ble kansellert som følge av såkalt Air Traffic Control Managment (bestemmelse gitt av flyveledelsen). Klager viser til at kollisjon med fugl er vanlig og ikke kan anses som en ekstraordinær begivenhet som fritar flyselskapet fra å utbetale standarderstatning i henhold til EU-forordning 261/2004 for kanselleringen. Klager etterlyser dokumentasjon for årsaken til kanselleringen og en forklaring på hvorfor ikke SAS kunne satt inn et annet fly i tidsrommet på 2 timer og 50 minutter fra klager fikk sms'en til planlagt avgang med SK 223.

I sin klage til Transportklagenemnda har klager fremsatt krav om standarderstatning med 250 euro per person, totalt 1000 euro, for forsinket ankomst til Kristiansand.

Klager påpeker at SAS har sendt inn tilsvaret til nemnda etter fristens utløp og vil bemerke følgende: SAS har tilbudt seg å dekke eventuelle merutgifter forårsaket av kanselleringen mot fremleggelse av kvitteringer. Ankomsttid i Oslo fra Molde var kl 21.55. Flyet til Kristiansand hadde opprinnelig avgang kl. 22.30 og det ble satt opp buss med samme avgangstid. Dette korte tidsintervallet ga liten, om enn ingen, mulighet til på forhånd å kjøpe mat og drikke med tanke på en 4,5 timer lang busstur. Det var heller ikke anledning til å kjøpe noe om bord på bussen, ei heller var den utstyrt med toalett.

SAS har tilbudt seg å dekke eventuelle merutgifter forårsaket av kanselleringen mot fremleggelse av kvitteringer.

På bakgrunn av dette har klager i tillegg fremsatt et krav om erstatning for tort og svie på kr. 500 per person, totalt kr. 2000.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klager med reisefølge var booket med SAS fra Molde via Oslo til Kristiansand den 19.09.21 med SK4529 og SK223. Sistnevnte flyvning ble imidlertid kansellert og klager krever standardkompensasjon.

SK223 ble innstilt som en direkte følge av kollisjon med fugl (birdstrike) på den tidligere flyvningen SK4038 (LN-RRW) som kom fra Stavanger til Oslo denne dagen og skulle videre kl 22:30 med flynummer SK223 Oslo-Kristiansand.

Denne flymaskinen, (SK223 – fly individ LNRRW), måtte settes på bakken da det ble utsatt for en birdstrike og rutinen er at flymaskinen må gjennomgå en rutine inspeksjon. Det fantes ingen reservefly på dette tidspunktet til å operere Oslo-Kristiansand.

Klager og reisefølget ble transportert med buss på strekningen (OSL-KRS) da det ikke var noe reservefly å oppdrive så sent på kvelden. SAS viser til fremlagt dokumentasjon og teknisk rapport.

Rent generelt er det flyplassmyndighetene som er ansvarlig for at flyplassen er fri for fugler ved start og landing. Det er vanskelig for et flyselskap å treffe tiltak for å unngå kollisjon med fugl, da dette er en plutselig, uforutsett hendelse.

I de situasjoner der SAS piloter oppdager fugleflokker vil de rapportere dette til flygeleder/tårn og be om å få fly rundt slike fugleflokker. Dersom det er en enkelt fugl vil ikke den synes på radaren og kan være vanskelig/umulig å oppdage.

Den bakenforliggende årsaken til kanselleringen av SK223 den 19.09.21 er kollisjon med fugl/birdstrike. Dette er å anse som ekstraordinært i henhold til forordningen, og er stadfestet ved dom C-315/15, Peskova.

Det var ingen forhåndsregler SAS kunne tatt for å unngå denne hendelsen og SAS gjorde det som var mulig for å frakte passasjerene på raskest måte til sin endestasjon, ved å sette opp alternativ transport med buss.

SAS kan ikke imøtekomme klagers krav om EU kompensasjon i dette tilfellet.

Nemnda bemerker

Kansellering gir passasjerer rett til standarderstatning med mindre flyselskapet godtgjør at innstillingen skyldtes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, jf EU-forordning 261/2004 artikkelene 5 og 7.

SAS har uttalt samt dokumentert at kanselleringen av SK223 den 19. september 2021 skyldtes kollisjon med fugl, og at hendelsen oppsto på foregående flyvning inn til Oslo for denne flymaskinen.

Kollisjon med fugl er en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand, jf EU-domstolens avgjørelse i saken Peskova med flere av 4. mai 2017 (C-315/15) avsnitt 26. Nemnda legger til grunn at SAS har dokumentert at de har truffet «alle rimelige tiltak» for å unngå eller redusere konsekvensene av forsinkelsen for passasjerene, jf art. 5 nr. 3. Klager og hans medreisende har etter dette ikke rett til standarderstatning.

Ved en kansellering skal passasjerene tilbys omruting på tilsvarende transportvilkår snarest mulig, samt få tilbud om forpleining ventetiden på omlegging av reisen, jf forordningens artikkel 8 og 9. SAS satte opp en buss med samme avgangstid fra Oslo lufthavn Gardermoen som klagers flyvning til Kristiansand ville hatt. Klager har derfor tillegg fremsatt et krav om erstatning for ulempen ved å ikke få tilbud om mat og drikke eller mulighet til å kjøpe dette, samt at bussen ikke hadde toalett ombord.

Nemnda har forståelse for at dette var en ulempe, men i norsk erstatningsrett er regelen at ikke-økonomisk tap ikke har erstatningsrettslig vern med mindre det finnes en særskilt hjemmel for dette. Verken EU-forordning 261/2004, luftfartsloven § 10-20 eller Montrealkonvensjonen gir dekning for denne typen tap. Det gis kun erstatning for økonomisk tap. Klager vil derfor ikke ha rett til erstatning for tort og svie i dette tilfellet.

Vedtak

Transportklagnemnda kan ikke anbefale at klager gis rett til erstatning.

Nemndas representanter

Helen Engebrigtsen (leder)

Borgar Sandvik (Forbrukerrådet)

Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)

Edvin Gagnes (Flyr)

Stina Myhre Mevassvik (Norwegian Air Shuttle)